

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

25 maart 2003

WETSONTWERP

**tot wijziging van de wet van 16 juni 1993
betreffende de bestrafing van ernstige
schendingen van het internationaal
humanitair recht**

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER **COVELIERS c.s.**

Art. 5

Het voorgestelde artikel 7 vervangen als volgt :

«Art. 7. — § 1. *Behoudens verwijzing uitgesproken in één van de gevallen bedoeld in de volgende paragrafen, zijn de Belgische gerechten bevoegd om kennis te nemen van de in deze wet omschreven misdrijven, ongeacht de plaats van het misdrijf en zelfs indien de vermoedelijke dader zich niet in België bevindt.*

De strafvordering kan enkel worden ingesteld op vordering van de federale procureur indien :

1) *het misdrijf niet werd gepleegd in België ;*

Voorgaand document :

Doc 50 **2265/ (2002/2003)** :
001 : Wetsontwerp.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

25 mars 2003

PROJET DE LOI

**modifiant la loi du 16 juin 1993 relative
à la répression des violations graves du
droit international humanitaire**

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. **COVELIERS ET CONSORTS**

Art. 5

Remplacer l'article 7 proposé comme suit :

«Art. 7. — § 1er. *Sous réserve d'un dessaisissement prononcé dans un des cas prévus aux paragraphes suivants, les juridictions belges sont compétentes pour connaître des infractions prévues à la présente loi, indépendamment du lieu où celles-ci auront été commises et même si l'auteur présumé ne se trouve pas en Belgique.*

L'action publique ne pourra toutefois être engagée que sur réquisition du procureur fédéral lorsque :

1) *l'infraction n'a pas été commise sur le territoire du royaume ;*

Document précédent :

Doc 50 **2265/ (2002/2003)** :
001 : Projet de loi.

2) de vermoedelijke dader niet de Belgische nationaliteit heeft ;

3) de vermoedelijke dader zich niet in België bevindt ; en

4) het slachtoffer geen Belg is of niet gedurende minstens drie jaar zijn verblijfplaats heeft in België.

Ingeval een klacht aanhangig is gemaakt bij de federale procureur, verzoekt hij de onderzoeksrechter naar deze klacht een onderzoek in te stellen, behalve indien :

1) de klacht kennelijk niet gegrond is ; of

2) de feiten bedoeld in de klacht niet overeenstemmen met een omschrijving in deze wet ; of

3) uit deze klacht geen ontvankelijke strafvordering kan volgen ; of

4) uit de concrete omstandigheden van de zaak blijkt dat deze zaak, in het belang van een goede rechtsbedeling en het respect van de internationale verplichtingen van België, aanhangig zou moeten worden gemaakt bij de internationale rechtscolleges, hetzij voor een rechtscollege van de plaats waar de feiten zijn gepleegd, hetzij voor een rechtscollege van de Staat waarvan de dader een onderdaan is of van de plaats waar hij kan worden gevonden, en dat voor zover dit rechtscollege bevoegd, onafhankelijk, onpartijdig en billijk is.

Enige beslissing tot weigering wordt aan de klagende partij betekend binnen een termijn van een maand. De klagende partij kan tegen de beslissing beroep aantekenen binnen 15 dagen na de bekendmaking voor de kamer van inbeschuldigingstelling, door een verklaring gedaan aan de griffie van het hof van beroep en ingeschreven in een daartoe geopend register. De kamer van inbeschuldigingstelling doet uitspraak binnen 15 dagen na de neerlegging van de verklaring. Zij hoort, in openbare zitting, indien zij daartoe beslist op vraag van een van de partijen, de opmerkingen van de federale procureur en de partijen in de procedure.

Alleen is gerechtigd om een burgerlijke vordering uit te oefenen voor het strafrechtelijke rechtscollege in hoofde van een misdrijf bedoeld door de wet van 16 juni 1993 betreffende de bestraffing van ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht, gewijzigd bij de wet van 10 februari 1999 en bij de wet van ... 2003, degene die zich persoonlijk benadeeld kan achten door het misdrijf, voorwerp van de strafvordering.

2) l'auteur présumé n'est pas belge ;

3) l'auteur présumé ne se trouve pas sur le territoire du royaume ; et

4) la victime n'est pas belge ou ne réside pas en Belgique depuis au moins trois ans.

Saisi d'une plainte, le procureur fédéral requiert le magistrat instructeur d'instruire cette plainte, sauf si :

1) la plainte est manifestement non fondée ; ou

2) les faits relevés dans la plainte ne correspondent pas à une qualification de la présente loi ; ou

3) une action publique recevable ne peut résulter de cette plainte ; ou

4) les circonstances concrètes de l'affaire manifestent que, dans l'intérêt d'une bonne administration de la justice et dans le respect des obligations internationales de la Belgique, cette affaire devrait être portée devant les juridictions internationales, soit devant la juridiction du lieu où les faits ont été commis, soit devant la juridiction de l'État dont l'auteur est ressortissant ou celle du lieu où il peut être trouvé, et pour autant que cette juridiction est compétente, indépendante, impartiale et équitable.

Toute décision de refus est notifiée à la partie plaignante dans un délai d'un mois. La partie plaignante peut introduire un recours contre la décision dans les 15 jours de la notification devant la Chambre des mises en accusation par une déclaration faite au greffe de la cour d'Appel et inscrite dans un registre ouvert à cet effet. La chambre des mises en accusation statue dans les 15 jours du dépôt de la déclaration. Elle entend, en audience publique, si elle en décide ainsi à la demande de l'une des parties, le procureur fédéral et les parties à la procédure en leurs observations.

Est seul recevable à exercer une action civile devant la juridiction répressive du chef d'une infraction visée par la loi du 16 juin 1993 relative à la répression des violations graves du droit international humanitaire modifié par la loi du 10 février 1999 et par la loi du ...2003, celui qui peut se prétendre personnellement lésé par l'infraction, objet de l'action publique.

§ 2. Overeenkomstig artikel 14 van het Statuut van Rome van 17 juli 1998 kan de minister van Justitie de feiten die bij de gerechtelijke autoriteiten aanhangig zijn gemaakt op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad ter kennis brengen van het Internationaal Strafhof. Deze informatie mag geen betrekking hebben op feiten die op het Belgische grondgebied zijn gepleegd noch op feiten die door een Belg zijn gepleegd of tegen een Belg zijn gepleegd, behalve indien deze feiten samenhangen met of identiek zijn aan feiten die bij het Hof reeds aanhangig zijn gemaakt en die op grond van artikel 18 van het Statuut ontvankelijk zijn verklaard.

Zodra de aanklager van het Hof is overgegaan tot de kennisgeving bedoeld in artikel 18, § 1, van het Statuut, betreffende de feiten die de minister van Justitie heeft verwezen, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit aan het Belgische gerecht waarbij dezelfde feiten aanhangig zijn gemaakt.

Ingeval het Internationaal Strafhof, op verzoek van de minister van Justitie, na de onttrekking van de zaak aan het Belgische gerecht laat weten dat de aanklager van het Hof heeft beslist geen akte van inbeschuldigingstelling op te stellen, dat het Hof die akte niet heeft bevestigd, dat het Hof zich onbevoegd heeft verklaard of de zaak onontvankelijk heeft verklaard, zijn de Belgische gerechten opnieuw bevoegd. In dat geval kan de strafvordering enkel worden ingesteld op vordering van het openbaar ministerie, door burgerlijkepartijstelling of door de bevestiging van de voor de aangifte gedane burgerlijke partijstelling, of uitsluitend op vordering van de federale procureur voor de gevallen bedoeld in de eerste paragraaf, tweede lid.

§ 3. Behoudens de toepassing van paragraaf 2, kan de minister van Justitie, op grond van een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de feiten die hem ter kennis zijn gebracht ter kennis brengen van de Staat op het grondgebied waarvan het misdrijf is gepleegd en, behoudens in de gevallen waar de feiten in België werden gepleegd, bij de Staat waarvan de vermoedelijke dader de nationaliteit heeft, of waar de vermoedelijke dader zich bevindt.

Ingeval een rechtscollege van een van die Staten beslist zijn bevoegdheid uit te oefenen, spreekt het Hof van Cassatie op vordering van de procureur-generaal de onttrekking uit aan het Belgische gerecht waarbij die zaak aanhangig is, na te hebben nagegaan dat er geen dwaling is in de persoon, behalve wanneer de procedure gevolgd door het rechtscollege van die Staat het recht van de partijen op een billijk proces kennelijk niet naleeft. ».

§ 2. En application de l'article 14 du Statut de Rome du 17 juillet 1998, le ministre de la Justice peut porter à la connaissance de la Cour pénale internationale les faits dont les autorités judiciaires sont saisies, par décision délibérée en Conseil des ministres. Cette information ne peut concerner des faits commis sur le territoire belge, des faits commis par un Belge ou des faits commis à l'encontre d'un Belge, sauf lorsque ces faits sont connexes ou identiques à des faits dont la Cour est déjà saisie et pour lesquels une décision positive de recevabilité a déjà été rendue sur base de l'article 18 du Statut.

Une fois que le procureur de la Cour aura procédé à la notification prévue à l'article 18, § 1er, du Statut, au sujet des faits dénoncés par le ministre de la Justice, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie des mêmes faits.

Lorsque la Cour pénale internationale, à la demande du ministre de la Justice, fait savoir, après dessaisissement de la juridiction belge, que le Procureur de la Cour a décidé de ne pas établir d'acte d'accusation, que la Cour ne l'a pas confirmé, que celle-ci s'est déclarée incompétente ou a déclaré l'affaire irrecevable, les juridictions belges sont à nouveau compétentes. Dans ce cas, l'action publique ne peut être engagée que sur réquisition du ministère public, constitution de partie civile ou confirmation par son auteur de la constitution de partie civile antérieure à la dénonciation ou seulement sur réquisition du procureur fédéral dans le cas visé au paragraphe 1er, alinéa 2.

§ 3. Sauf application du paragraphe 2, le ministre de la Justice peut porter à la connaissance, par décision délibérée en Conseil des ministres, les faits portés à sa connaissance à l'Etat du territoire sur lequel l'infraction a été commise et, sauf si les faits ont été commis sur le territoire du royaume, à l'Etat de la nationalité de l'auteur présumé ou à l'Etat sur le territoire duquel l'auteur présumé se trouve.

Lorsque la juridiction d'un de ces États décide d'exercer sa compétence, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne, sauf si la procédure suivie par la juridiction de cet Etat ne respecte manifestement pas le droit des parties à un procès équitable. ».

§ 4. Behoudens de toepassing van paragraaf 2, en het slachtoffer geen Belg is of de feiten niet zijn gepleegd op het grondgebied van het koninkrijk, en wanneer de vermoedelijke dader een onderdaan is van een Staat waarvan de wetgeving de ernstige schendingen van het humanitair recht zoals opgesomd in de artikelen 1, 1bis, 1ter aanklaagt en de partijen het recht op een billijk proces waarborgt, kan de minister van Justitie, na een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, aan deze Staat de feiten betekenen die hem ter kennis zijn gebracht.

Zodra de feiten aan de derde Staat zijn betekend, spreekt het Hof van cassatie, op vordering van de procureur-generaal, de uithandengeving van het Belgisch rechtscollege waarbij hetzelfde feit gevat is uit, nadat is nagegaan of er geen dwaling in de persoon bestaat».

Hugo COVELIERS (VLD)
Anne BARZIN (MR)
Jacqueline HERZET (MR)
Fientje MOERMAN (VLD)

Nr. 2 VAN DE DAMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** EN DE HEER **GIET**

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 7

In § 1, derde lid, tussen het woord «Ingeval» en de woorden «een klacht aanhangig is gemaakt», de woorden «, met toepassing van het tweede lid,» invoegen.

Nr. 3 VAN DE DAMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** EN DE HEER **GIET**

(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 7

In § 1, tussen het vierde en het vijfde lid, een lid invoegen luidend als volgt :

«In geval van een weigering gebaseerd op het derde lid, 4), brengt de minister de bij deze bepaling bedoelde instanties op de hoogte van de feiten».

§ 4. Sauf application du paragraphe 2, et que la victime ne soit pas Belge ou que les faits n'aient pas été commis sur le territoire du royaume, et lorsque l'auteur présumé est ressortissant d'un État dont la législation incrimine les violations graves du droit humanitaire telles qu'énumérées aux articles 1er, 1bis, 1ter et garantit aux parties le droit à un procès équitable, le ministre de la Justice peut, après décision délibérée en Conseil des ministres, dénoncer à cet État les faits portés à sa connaissance.

Dès la dénonciation des faits à l'État tiers, la Cour de cassation, sur réquisition du procureur général, prononce le dessaisissement de la juridiction belge saisie du même fait, après avoir vérifié qu'il n'y a pas erreur sur la personne.».

N° 2 DE MMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** ET M. **GIET**

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 7

Au § 1er, alinéa 3, insérer, après les mots «saisi d'une plainte,» les mots «en application de l'alinéa 2».

N° 3 DE MMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** ET M. **GIET**

(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 7

Au § 1er, insérer l'alinéa suivant entre les 4ième et 5ième alinéas :

«En cas de refus fondé sur le point 4 de l'alinéa 3, le ministre informe des faits les autorités visées par cette disposition.».

Nr. 4 VAN DE DAMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** EN DE HEER **GIET**
(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 7

In § 4, tweede lid, tussen de woorden «de procureur-generaal,» **en de woorden** «, de uithandengeving» **de woorden** «en met inachtneming van de internationale verplichtingen van België» **invoegen.**

Nr. 5 VAN DE DAMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** EN DE HEER **GIET**
(Subamendement op amendement nr. 1)

Art. 7

In § 4, eerste lid, tussen de woorden «toepassing van paragraaf 2» **en de woorden** «en het slachtoffer geen Belg is» **de woorden** «, voorzover de klacht werd ingediend na 1 juli 2002» **invoegen.**

Nr. 6 VAN DE REGERING

Art. 6bis (nieuw)

Een artikel 6bis invoegen, luidende :

«Art. 6bis. — In artikel 144ter, § 1, 1°, vierde streepje van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden «, 1bis, 1ter» ingevoegd tussen de woorden «de artikelen 1» en de woorden «en 2».

VERANTWOORDING

Dit is een technische aanpassing.

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

N° 4 DE MMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** ET M. **GIET**
(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 7

Au § 4, alinéa 2, ajouter après le mot «prononce» **les mots** «dans le respect des obligations internationales de la Belgique».

N° 5 DE MMES **DARDENNE, LALIEUX, TALHAOUI** ET M. **GIET**
(Sous-amendement à l'amendement n° 1)

Art. 7

Au § 4, alinéa 1er, ajouter après les mots «application du paragraphe 2», **les mots** «et pour autant que la plainte ait été déposée après le 1er juillet 2002».

Martine DARDENNE (ECOLO)
Karine LALIEUX (PS)
Fauzaya TALHAOUI (AGALEV)
Thierry GIET (PS)

N° 6 DU GOUVERNEMENT

Art. 6bis (nouveau)

Insérer un article 6bis, rédigé comme suit :

«Art. 6bis. — Dans l'article 144ter, § 1er, 1°, tiret 4 du Code judiciaire, les mots «, 1^{er}bis, 1^{er}ter» sont insérés entre les mots «les articles 1er» et les mots «et 2».

JUSTIFICATION

Il s'agit d'une adaptation d'ordre technique.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN